

[Falk Hansen.]

begge lovforslag opstiller som grænse den 12. svangerskabsuge.

Både ved tidligere behandlinger og i den offentlige debat har det været fremme at ændre denne grænse. Jeg vil gerne i den forbindelse sige, at jeg, da man i sin tid gik fra 16 ugers grænsen til de 12 uger, udtrykte nogen betænkelighed, fordi jeg fandt, at denne grænse ville skabe problemer for de ganske unge, de svage og andre grupper af kvinder, som af den ene eller den anden grund henvendte sig for sent, måske bl. a. fordi de for sent erkendte graviditeten. Dette har også vist sig at være rigtigt på baggrund af det materiale, vi har modtaget fra mødrehjælpen om, hvorledes den nugældende lov fungerer.

På den anden side er det helt givet, at det vil være absolut nødvendigt at opretholde denne grænse, ikke mindst af hensyn til den gravide kvinde.

Fra lægelig side er det ofte blevet fremhævet — og jeg læste for nylig i en kronik af biologen professor H. V. Brøndsted nogle betragtninger, som kun yderligere og meget stærkt understregede det — at det er nødvendigt at sætte grænsen ved den 12. uge. Dertil kommer jo, at der i den sidste tid har været røster fremme om måske oven i købet at rykke den lidt længere ned på den anden side af 12 ugers grænsen, dels fordi man sparer en række dage i den procedure, der nu skulle falde væk, dels fordi man finder, det kunne være mindre farligt, jo tidligere indgrebet kan foretages. Det er ikke noget, jeg her vil tage stilling til, men jeg mener, det må være rigtigt, at det er overvejelser, som også indgår i udvalgets betragtninger.

På et afgørende punkt afviger disse to lovforslag fra hinanden, nemlig med hensyn til den tvungne rådgivning, som skal finde sted, inden indgrebet foretages. I justitsministerens forslag er det ikke med, at der skal finde rådgivning sted, og jeg er helt klar over, at mødrehjælpen af flere grunde mener, det er rigtigt, at der ikke er tvungen rådgivning.

For det første mener man, at de kvinder, som henvender sig, normalt ikke vil ændre standpunkt på grund af rådgivningen, men kun føle den generende.

For det andet må det erkendes, at mødrehjælpen står i en meget vanskelig situation,

når den skal rådgive om samfundets hjælpemuligheder, hvis kvinden vælger at gennemføre sit svangerskab. Det gør den, fordi de muligheder, som kan tilbydes, er meget beskedne, bl. a. på grund af de mangelfulde bevillinger, mødrehjælpen har fået gennem årene.

Hver eneste gang man her i folketinget har drøftet spørgsmålet om svangerskabsafbrydelse, har der fra flere sider været talt smukke og gode ord om, at det var langt at foretrække, at kvinden gennemførte sit svangerskab, og at man fra samfundets side ydede en støtte, som gjorde dette muligt. Men erkendes må det, at det rent faktisk er blevet ved de gode ord og den fornuftige og smukke tanke. På en lang række områder står mødrehjælpen med tomme hænder, når det drejer sig om at hjælpe, og jeg må personlig indrømme, at jeg ikke har meget tillid til, at denne situation vil ændre sig, uanset hvad der i dag vil blive sagt fra forskellig side.

Dertil kommer, at der jo snart foreligger en ny situation, fordi mødrehjælpen nedlægges i forbindelse med den nye bistandslovs ikrafttræden, som skulle ske den 1. april 1974. Jeg har forstået, at det var tanken, at mødrehjælpens rådgivende funktion skulle flyttes, således at de sociale udvalg skal opbygge en rådgivningsvirksomhed efter de principper, der allerede i dag ligger til grund for børneforsorgens familievejledning. Erfaringerne fra familievejledningen har været meget positive, og det må derfor anses for givet, at de sociale udvalg igennem deres rådgivningsvirksomhed vil kunne give en kvinde, der søger sit svangerskab afbrudt, en værdifuld og fyldestgørende vejledning om de støtteforanstaltninger, der står til rådighed, såfremt hun i stedet får gennemført svangerskabet — dette ud fra den generelle betragtning i sociallovgivningen, at hun som enhver anden, der befinder sig i en truet situation, har krav på råd og vejledning.

Den særlige rådgivningsvirksomhed indbygget i abortproceduren må antages dels at være meget udgiftkrævende, dels at være i manglende overensstemmelse med socialreformkommissionens grundlæggende principper om helhedsvurdering under hensyn til situationen, ligesom man heller ikke kan se bort fra, at en mere eller mindre tvangs-